

Korte impressie werkbezoek aan Brussel d.d. 21 september 2022

9.30 - 10.00 Persmoment met MEP Esther de Lange

- Mevr. De Lange gaf alle credits voor het agenderen van de zorgen rond de wolf aan Annie Schreijer-Pierik.
- Ze gaf aan dat lidstaat Oostenrijk al werkt met een definitie van probleemwolf.
- Ze verwees naar de State of the Union van Ursula von der Leyen en kondigt aan dat facts en impact-analyses uit de regio's nu van harte welkom zijn bij de ECie.
- Ze heeft toegezegd het rapport (c.q. de na te zenden Engelse versie) volgende week aan Ursula te overhandigen.

ACTIEPUNTEN:

- *Engelse versie nasturen naar Annie Schreijer en Esther de Lange.*
- *Contact zoeken via [REDACTED] met Oostenrijk over definitie probleemwolf.*

10.00– 10.45 Christian Spahr, Secretary General Assembly of European Regions (AER)

- AER is het grootste onafhankelijk netwerk van regio's. Het gaat om 30 landen in Europa, zowel binnen als buiten de EU (nl. CH, UA, UK, N, ..).
- Gelderland is een actief lid; AER is erg blij met de inbreng van [REDACTED] (m.n. boodschappen die de behoeften en belangen van regio's beschrijven en politiek bruikbaar zijn).
- Vanuit het Bureau AER lopen er lijnen naar de Eurocommissarissen en Europarlementariërs.
- Het bestuur van het bureau bestaat uit 15 leden, die de inhoudelijke beleidsfocus bepalen. Onder het bureau zijn Taskforces en Werkgroepen actief.
- Werkgebieden: innovatie, business development, economische strategieën, brede welvaart in de plattelandsregio's.
- Harold Zoet benoemde een paar onderwerpen die voor Gelderland van belang zijn: wolven, stikstofreductie, innovatie, staatssteunbeperkingen, overgang naar doelsturing i.p.v. middelvoorschriften, voedselzekerheid, toekomstbestendig beleid voor jonge boeren.
- Christian verwijst daartoe naar de Taskforce Plattelandsontwikkeling, die nu wordt geleid door [REDACTED] (Ierland) en die enkele jaren terug een conferentie hield over voedselzekerheid. Op dit moment ligt de focus op digitalisering en de kansen die dat biedt voor meer welvaart in rurale gebieden (zoals wonen/werken op afstand).
- Christian verwijst ook naar de taskforce voor Cohesiebeleid, waar bijv. de relatie tussen stad en platteland nog verdere invulling zou kunnen krijgen.
- Medewerker [REDACTED] schetst hoe binnen AER-werkgroep een issue stapsgewijs tot een politiek statement leidt. Per issue wordt gekeken in hoeverre zo breed mogelijke steun onder de Europese leden kan worden verkregen. Er worden framebare boodschappen opgesteld, en geïnventariseerd wordt, waar en wanneer deze het beste kunnen worden ingestoken.
- Christian nodigt ged. Harold Zoet tenslotte uit voor een AER-bureaumeeting in Oostenrijk op 29 en 30 november. Dan leveren twee werkgroepen hun resultaten op en kunnen twee nieuwe werkgroepen worden gestart.

ACTIEPUNTEN:

- ***Beslissen of we een voorstel voor een werkgroep onder Rural Policy willen inbrengen, bijv. voor de bureau-meeting in Oostenrijk.***

11.00 – 12.00 Pekka Pesonen, secretary-general Copa*cogeca, Europees netwerk van boeren en agrarische bedrijven.

- Pekka Pesonen schetst vanuit eigen ervaring hoe in Finland de 2-300 wolven worden beheerd. Op basis van incidenten (aanval op kudde) mag worden ingegrepen. Ook heel erg zijn momenteel de aanvallen op getrainde jachthonden, hun dood leidt tot flinke schadeposten.
- De wolvenpopulatie wordt in Finland ook 'gestuurd' door de populatie herten en reeën te beheren. Als je op die manier zorgt voor verkleind voedselaanbod, trekken de wolven naar elders.
- Hij schetst hoe er in de EU een sterke beweging komt om het probleem verder aan te pakken. Ook Estland, Beieren, Oostenrijk hebben er last van.
- In de visie van COPA-COGECA wordt het wolvenprobleem van onderop beheerd, door de plattelandsbevolking zelf.
- Hij geeft aan dat het Gelderse initiatief om facts en impacts aan te leveren, kansrijk is,
- Wat betreft de ontwikkeling van de landbouw schetst hij hoe Timmermans sterk op vergroening en circulariteit stuurde. Een kansrijke invulling daarvan is de erkenning van RENURE. Daar zet COPA-COGECA zich sterk voor in.
- De verduurzaming van de landbouw slaagt alleen als de EU hulp blijft bieden bij de daartoe benodigde investeringen van boeren. Harold Zoet schetst dat Nederlandse initiatieven daarbij last hebben van strenge staatssteunregels. En vraagt welke weg er ligt voor Nederlandse belangenbehartiging.
- Pekka gaat niet in op staatssteun, maar schetst in reactie het grotere plaatje. De huidige EU-commissaris Landbouw is een Pool, Janusz Wojciechowski. Die heeft een uitgesproken hekel aan de Nederlandse landbouw, met name aan diens 'industriële' landbouw. Daarbij komt, dat de EU voorbereidingen treft voor integratie van Oekraïne. Zodra die geheel tot de EU-markt kan toetreden en ook in de steunverlening wordt verbonden, leidt dat tot een geheel nieuw speelveld. Zo heeft Polen de grenzen al gesloten voor Oekraïense graan.
- Op het gebied van stikstof ziet Pesonen geen EU-oplossing. Dat is echt een Nederlands probleem, op basis van een Nederlandse interpretatie van de EU-regelgeving. Hij daagt uit een Nederlandse oplossing te zoeken, niet de wetenschap dat andere lidstaten dit probleem niet hebben.

ACTIEPUNTEN:

- ***Inzake de beschermingsstatus van de wolf contact zoeken met Finland, Beieren en Oostenrijk. Daarbij ook kijken welke managementmaatregelen op plattelandsniveau genomen zouden kunnen worden.***
- ***Brainstormen wat toetreding Oekraïne tot de EU kan gaan betekenen voor de Gelderse land- en tuinbouw en of hier 'plugbare' actiepunten uit kunnen voortvloeiën.***

13.45 - 14.20 Persmoment overhandiging positie over beschermde status Wolf aan Bert Jan Ruissen(MEP/ECR/NL/SGP), Europarlementariër

- Dhr. Ruissen is bekend met de problematiek. Hij is ook bekend met de lastige juridische weg om in te kunnen grijpen als de openbare orde in gevaar is door een probleemwolf.
- Hij neemt de facts en impactsanalyse in ontvangst en zal kijken of hij daarmee iets kan doen. Hij noemt dat ook de minister nog iets moet met de definitie van de probleemwolf n.a.v. een motie.
- Hij geeft aan benieuwd te zijn hoe andere lidstaten hun afwijkingen van art. 16 van de Habitatrichtlijn onderbouwen (openbare orde, schade aan vee), en wat er in de afwijkingsmeldingen staat, die lidstaten na afloop moeten doen. Wat kunnen we daarvan leren?
- Hij ziet mogelijk wel kansen om het aspect staat van instandhouding op Europees niveau te bekijken en te reguleren.
- Hij neemt kennis van de problemen die provincie Gelderland heeft met de staatssteunregelgeving, op grond waarvan wij bijv. de Rijksmiddelen niet konden inzetten voor aankoop van een PAS-melder. LNV zet dat als staatssteun. Intussen kopen Schiphol en Rijkswaterstaat wel agrarische bedrijven op.
- Ruissen geeft aan dat het stellen van staatssteunkaders een exclusieve bevoegdheid is van de Europese Commissie. Maar MEP's kunnen wel vragen stellen. Hij stelt daarom voor dat Gelderland hem enkele vragen c.q. casussen voorlegt.

ACTIEPUNTEN:

- *Kijken of we kunnen leren van de door lidstaten bij de EU aangeleverde meldingen van gebruik van de afwijkingsbevoegdheid art. 16 HR.*
- *Enkele vragen met evt. lobbyboodschappen toezenden aan dhr. Ruissen aangaande onze problemen met Staatssteun.*